

F.C.I.

HRVATSKI KINOLOŠKI SAVEZ

PRAVILNIK

O ISPITU PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA I
UTAKMICAMA PO KRVNOM TRAGU ZA SVE PASMINE
LOVAČKIH PASA

Umjetni krvni trag

ISPIT PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA
UTAKMICE ZRELIH PASA

Prirodni krvni trag

ISPIT RADA KOD REDOVNOG IZVOĐENJA LOVA

Zagreb, 1993.

Sadržaj

UMJETNI KRVNI TRAG

I. OPĆE ODREDBE

- A) NAPOMENA
- B) PRAVO SUDJELOVANJA
  - IPO
  - UTAKMICE
- C) PRIJAVA
- D) ORGANIZATOR
- E) SUCI
- F) VODITELJ PRIREDBE
- G) VODIČI
- H) OCJENJIVANJE RADA

II. STRUČNI DIO

- I. Ispit prirođenih osobina pasa krvosljednika
  - I. VODLJIVOST
  - II. ODLOŽIVOST S PONAŠANJEM NA PUCANJ
  - III. RAD NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU
  - IV. PONAŠANJE KOD MRTVE DIVLJAČI
  - V. ČUVANJE MRTVE DIVLJAČI
- II. Utakmice zrelih pasa
  - I. VODLJIVOST
  - II. ODLOŽIVOST S PONAŠANJEM NA PUCANJ
  - III. RAD NA TRAGU
  - IV. PONAŠANJE KOD MRTVE DIVLJAČI
  - V. ČUVANJE MRTVE DIVLJAČI
- I. POLAGANJE UMJETNOG KRVNOG TRAGA

PRIRODNI KRVNI TRAG

1. TRAG
2. GONJENJE
3. ZAUSTAVLJANJE
4. POKAZIVANJE I OBLAJAVANJE
5. USPJEŠNOST ISPITA

III. ZAMOLBE I ŽALBE

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

OCJENSKE LISTE

Na temelju Članka 36. Statuta Hrvatskog kinološkog saveza,
Zagreb, Ilica 61, a u skladu s Odlukom Skupštine Hrvatskog
kinološkog saveza od Izvršni odbor Hrvatskog kinološkog
saveza na svojoj sjednici donio je slijedeći

PRAVILNIK

O ISPITU PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA I UTAKMICAMA PO KRVNOM TRAGU ZA SVE PASMINE LOVAČKIH PASA

UMJETNI KRVNI TRAG

I. OPĆE ODREDBE

A) NAPOMENA

Članak 1.

Ovaj Pravilnik služi za ispitivanje prirođenih osobina (u dalnjem tekstu IPO) pasa krvosljednika te takmičenje u radu na umjetnom krvnom tragu i ispitivanje u radu na prirodnom krvnom tragu krvosljednika i svih pasa ostalih lovačkih pasmina, koji se upotrebljavaju u traženju ranjene papkarske divljači i medvjeda.

Članak 2.

Psi krvosljednici su:

- a) Hanoverski krvosljednik (standard FCI br. 213)
- b) Bavarski krvosljednik (standard FCI br. 217)

A) PRAVO SUDJELOVANJA

Članak 3.

IPO

Na IPO mogu sudjelovati samo krvosljednici navedeni u lanku 2. ovog Pravilnika do 24 mjeseca starosti, pod uvjetom da su upisani u rodovnu knjigu HR ili druge organizacije priznate od FCI-a. Stariji psi mogu sudjelovati na IPO u iznimnim uvjetima (psi iz uvoza, bolest, tjeranje). Uspješno obavljen IPO upisuje se u rodovnicu psa zajedno sa mjestom i datumom ispita, brojem bodova i ocjenom. Gornje podatke potpisuje sudac koji je psa ocjenjivao ili glavni sudac priredbe.

NAPOMENA: S obzirom da krvosljednik kasno tjelesno sazrijeva, za IPO nije potrebna prethodna ocjena oblika.

Članak 4.

UTAKMICE

a) na utakmici po krvnom tragu lokalnog značaja mogu se takmičiti krvosljednici i psi ostalih lovačkih pasmina pod uvjetom da imaju ocjenu oblika i položen IPO.

b) na utakmici državnog i međunarodnog značaja mogu sudjelovati samo krvosljednici, koji su na ispitu lokalnog ili pasminskog značaja po krvnom tragu postigli barem III nagradni razred i psi ostalih lovnih pasmina za koje je utakmica raspisana pod uvjetom da imaju uspješno obavljenu najmanje lokalnu utakmicu po umjetnom krvnom tragu po ovom Pravilniku.

Potpuni podaci o postignutim rezultatima upisuju se u rodovnicu psa.

C) PRIJAVA

Članak 5.

Za IPO i takmičenje u radu po krvnom tragu potrebne su prethodne prijave, u roku i pod uvjetima koje odredi organizator.

Prijava mora sadržavati:

- ime psa, uzgajivačnice i broj rodovnice
- pasminu i spol
- datum oštenjenja
- imena i brojeve rodovne knjige roditelja
- ime i prezime i točnu adresu vlasnika i vodiča.

D) ORGANIZATOR

Članak 6.

IPO krvosljednika i utakmice po ovom Pravilniku mogu organizirati:

- Uzgojna komisija za FCI grupu VI HKS-a
- Pasminski klubovi za krvosljednike
- Kinološka društva
- Profesionalna organizacija koja se bavi lovom na krupnu divljač
- Hrvatski kinološki savez

IPO i sve utakmice po ovom Pravilniku uključujući i državne sa dodjelom kandidature za prvaka Republike Hrvatske CACT-HR odobrava HKS.

Međunarodne utakmice na umjetnom krvnom tragu sa dodjelom kandidature CACIT odobrava FCI. Organizator podnosi zahtjev HKS-u, a koji zahtjev prosljeđuje FCI-u na odobrenje.

Organizatori koji žele organizirati IPO i utakmice krvosljednika i ostalih pasmina po krvnom tragu dužni su svoj plan provedbe tih priredbi u idućoj godini dostaviti Hrvatskom kinološkom savezu da ga odobri, u roku koji odredi Hrvatski kinološki savez u skladu sa člankom Pravilnika o stručnom radu u Hrvatskom kinološkom savezu.

Plan mora sadržavati točan datum, mjesto održavanja i vrstu priredbe.

IPO i utakmice po krvnom tragu moraju biti javne i u skladu s Pravilnikom o stručnom radu HKS-a i izvedene najkasnije do 15. studenog, odnosno prije početka smrzavanja zemlje i padanja snijega.

E) SUCI

Članak 7.

Na IPO krvosljednika, utakmicama po umjetnom krvnom tragu pasa krvosljednika i za sve pasmine lovačkih pasa te na ispitivanju rada kod redovnog izvođenja lova na prirodnom tragu krvosljednike i sve pasmine lovačkih pasa, mogu suditi i ocjenjivati isključivo suci ovlašteni za ocjenjivanje rada pasa krvosljednika.

Organizator određuje dovoljan broj sudaca za IPO i utakmice, a prema broju prijavljenih pasa i uvažavajući propise ovoga Pravilnika.

Na IPO jedan sudac smije postaviti najviše 4 krvna traga i jedan pričuvni, a suditi četiri i iznimno pet tragova. U takvom primjeru delegira se samo jedan sudac.

Na utakmicama na umjetnom krvnom tragu, jedan sudac smije postaviti najviše tri traga i jedan pričuvni, a suditi smije samo tri traga. Kod postavljenja traga sa sucem se smije kretati samo jedan pripravnik i to po uputama suca koji postavlja trag.

Izradu traga mogu pratiti i promatrači na udaljenosti po uputama suca, kako ne bi ometali rad psa prilikom izrade traga.

Suce predlaže organizator, a odobrava Uzgojna komisija FCI grupe VI; Goniči i tragači po krvi i HKS.

IPO pasa krvosljednika može se održati za najmanje tri psa prijavljena i prisutna na ispitu. Utakmica na umjetnom krvnom tragu može se održati za najmanje šest pasa prijavljenih i privedenih na utakmicu.

F) VODITELJ PRIREDBE

Svaku priredbu po krvnom tragu vodi voditelj, kojeg je organizator odredio, a odobrava ga HKS.

- Na IPO pasa krvosljednika voditelj priredbe može biti iskusni lovac iz lovišta gdje se ispit održava, poznati vodič psa tragača po krvi sudac za rad lovačkih pasa sa disciplinom rad na krvnom tragu. Voditelj priredbe se prethodno mora konzultirati o svim detaljima u svezi ispita sa sucem koji sudi na ispitu.
- Na državnoj CACT-HR utakmici na umjetnom krvnom tragu voditelj utakmice može biti sudac za rad lovačkih pasa sa disciplinom rad na krvnom tragu ili jedan od sudaca utakmice koji sam bira pomoćnike za utakmicu.
- Na međunarodnoj CACIT utakmici na umjetnom krvnom tragu voditelj utakmice mora biti sudac za rad pasa krvosljednika.

Dužnosti voditelja priredbe su:

- a) da pravovremeno izabere primjeren teren za polaganje krvnog traga,
- b) da pribavi dovoljnu količinu krvi papkarske divljači
- c) da pribavi i pripremi odgovarajući komad papkarske divljači za polaganje na kraju krvnog traga,
- d) da na priredbi vodi računa o redu i disciplini
- e) da izvrši ždrijeb i kontaktira s vodičima.

G) VODIČI

Članak 9.

- a) Vodič krvosljednika može sudjelovati na IPO ili ispitu rada samo sa prethodnom prijavom i dužan je sa sobom imati rodovnicu prijavljenog psa i propisana veterinarska uvjerenja.
- b) Na svim radnim ispitima vodič je sa sobom dužan imati propisanu opremu, a to je povodnik za trag dug najmanje 6 m, široku i podloženu ogrlicu za trag, lovačku pušku s municijom, naprtnjaču i lovački nož. Mrežaste naočale i kapa sa štitnikom nisu obavezni, ali se preporučuju pogotovo kod prirodnog traga.

H) OCJENJIVANJE RADA

Članak 10.

Ocjenvivanje rada pasa po umjetnom krvnom tragu vrši se na ocjenskim listama (prilog 1.) za 5 disciplina i to:

- I. vodljivost (pod A ili B)
- II. odloživost s ponašanjem na pucanj
- III. rad na tragu (pod A ili B)
- IV. ponašanje kod mrtve divljači (pod A ili B)
- V. čuvanje mrtve divljači

Rad se ocjenjuje brojčanim ocjenama:

- 4 = odlično
- 3 = vrlo dobro
- 2 = dobro
- 1 = zadovoljio
- 0 = nije zadovoljio

Kod ocjenjivanja se mogu upotrebljavati i polovične ocjene. Ocjene koje postignu tragači po krvi i svi ostali psi po ovom Pravilniku krvosljednika priznaju se u svim zemljama koje su članice FCI. Ocjene koje dobiju naši lovački psi na krvnom tragu u stranim državama, kao i ocjene pasa iz stranih država uvezenih u Hrvatsku, priznaju se ako su postignute na priredbama koje su pod zaštitom FCI, odnosno ako je država organizator član FCI.

Članak 11.

Bolesni psi i kuje koje se tjeraju ne mogu ići na ispit prirođenih osobina ili na takmičenja.

II. STRUČNI DIO

I. Ispit prirođenih osobina pasa krvosljednika

Članak 12.

Kod IPO-a za pse krvosljednike ocjenjuju se svih pet disciplina. Pri izvedbi disciplina i traganju mora se psu zapovijedati što tiše, poželjno je da pas reagira na sam znak vodiča.

I. VODLJIVOST

Vodljivost se ocjenjuje kod psa tijekom cijelog ispita.

- 1a) Ako je pas vodljiv bez povodnika, mora hodati uz vodiča najmanje 100 m i to da ima glavu uz lijevu nogu vodiča. Na uskim stazama i po gusto obrasлом terenu mora hodati iza vodiča. Tijekom izvođenja ove discipline vodič mora mijenjati ritam i smjer hoda. Kada vodič stane, pas mora sjesti. Ocjenu množimo u rubrici IA.
- 1b) Vodljivost na povodniku ocjenjuje se, odnosno ispituje na istoj valnoj dužini po grmljem obrasлом terenu. Pas mora pratiti vodiča uz lijevu nogu i ne smije se s povodnikom zaplitati u grmlje. Vodič mora više puta promijeniti smjer i ritam hoda. Kad vodič stane, pas mora sjesti. Ocjenu množimo u rubrici IB. Svako višekratno ili glasno zapovijedanje, prestizanje ili zaostajanje psa, zaplitanje povodnika u grmlje, ili ako pas ne sjedne, snižava broj bodova.

II. ODLOŽIVOST S PONAŠANJEM NA PUCANJ

- 2a) Nevezan pas se ocjenjuje u rubrici II A. Vodič psa mora odložiti na određenom mjestu s jednokratnom, tihom zapovijedi. Pas može imati ogrlicu. Vodič ne smije u blizini ostaviti svoje stvari.
- 2b) Kad vodič odloži psa na povodniku, ocjenjujemo ga u rubrici II B. U toj rubrici ocjenjujemo i pse koji su bili odloženi uz predmet, ili sa povodnikom na ogrlici. Kad vodič ostavi psa, mora se maknuti iz vidnog polja psa, i na zadani znak suca (po cca 5 min) puknuti iz puške. Pas mora mirno i tiho ostati ležati ili sjesti na ukazanom mjestu. Glasne i višekratne zapovijedi vodiča i svaka promjena mjesta ili civiljenje psa snižava broj bodova. Ukoliko pas napusti mjesto, pokušava se istrgnuti sa povodnika ili ako se počne oglašavati, ocjenjuje se u toj disciplini ocjenom 0 (nije zadovoljio), ali ga se zbog takvog ponašanja ne diskvalificira. Ova disciplina se obično ocjenjuje posljednja. Može se ispitati nekoliko pasa zajedno, ali pod uvjetom da se međusobno ne vide. Pas, koji pokazuje plašljivost na pucanj, mora se BEZUVJETNO diskvalificirati.

III. RAD NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU

Umjetni krvni trag polaže se sa svježom krvlju papkarske divljači i mora biti u trenutku, kad pas počinje raditi na tragu, stara bar 12 sati. Dužina traga je između 600 i 700 koraka, a može se potrošiti 3 dcl krvi. Trag mora biti položen sa krvlju one vrste divljači, koja je položena na kraju traga. Polaganje i označavanje traga opisano je u Članku 16. ovog Pravilnika.

Na primjerenoj udaljenosti od ranjavanja vodič mora ostaviti psa i razgledati mjesto ranjavanja. Iz znakova koje pronađe, neka sucu obrazloži gdje je bila divljač pogodjena. Kod samog traganja vodič je dužan suca upozoriti na svaku kap krvi koju opazi. Vodiču je dozvoljeno da na tragu zaustavi psa, i ukoliko vidi, da je otišao s traga, vrati natrag na trag. Ako vodič ispravlja psa na tragu, to snižava ocjenu.

Pas mora na tragu raditi mirno, što preciznije i sa niskim nosom.

Poželjno je da pas na tragu pokaže vodiču krv, dlaku ili druge znakove iz kojih se može zaključiti da je na pravom tragu.

U slučaju kad pas zađe 50 m od traga, intervenira sudac i pokaže vodiču, gdje je trag. Svaka ispravka suca snižava konačnu ocjenu u ovoj disciplini. Sudac može tri puta intervenirati, a četvrti put se pas diskvalificira. Površan, buran rad, slabo praćenje traga itd. još dodatno smanjuje ocjenu u radu na tragu.

Pas može raditi trag na povodniku za trag i tada se ocjenjuje u rubrici III B.

Ukoliko pas radi bez povodnika - sloboden, ocjenjuje ga se u rubrici III A. U tom slučaju pas mora raditi tako polako da ga vodič i sudac mogu pratiti. Pas nikada ne smije otići iz vidnog polja vodiča, jer se u tom slučaju diskvalificira.

Glede ispravaka vodiča i suca vrijede ista pravila kao i kod traganja na povodniku.

Za uspješno obavljen trag sudac čestita vodiču s "lovačkim blagodatom" i pokloni mu dvije grančice: za njega i za psa.

IV. PONAŠANJE KOD MRTVE DIVLJAČI

U toj disciplini se ocjenjuje, da li pas pokazuje tj. obljava mrtvu divljač. Za ocjenjivanje ove discipline pusti se psa sa povodnika (remena) približno 50 koraka pred kraj traga, da ga samostalno izradi.

Vodič i sudac na mjestu skriveni promatraju ponašanje psa kod mrtve divljači. Pas može divljač njušiti, lizati ili zgrabiti. Greška je ukoliko pas pokuša trgati ili zakopati. Trgači i zakopači dobivaju ocjenu iz te discipline "0", ali se zbog toga ne diskvalificiraju. U rodovnicu se upisuju pored osvojenog nagradnog razreda i "RADI SAMO NA POVODNIKU".

- 4a) Pokazivač se kod mrtve divljači može zadržati najviše 10 min, nakon toga se može vratiti vodiču, upozoriti svojim ponašanjem vodiča da je našao divljač, te dovesti ga do cilja. Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji se odmah vratio do vodiča i polako ga odveo do plijena.
- 4b) Oblajivač se mora u roku od 10 minuta javiti kod plijena i mora lajati barem 5 minuta. Nakon isteka tog vremena, vodič i sudac mu se mogu približiti.

V. ČUVANJE MRTVE DIVLJAČI

Ova disciplina ocjenjuje se tako da vodič ostavi kod plijena povezanog psa i makne se iz njegovog vidnog polja. Nakon određenog vremena, psu se približe sudac ili neka druga strana osoba i proba psu oduzeti plijen. Pas mora čuvati oštro i odlučno. Bilo kakav vid agresivnosti psa prema vodiču smanjuje ocjenu.

Kod ove discipline pokušavamo ustanoviti i narav psa. Jako strašljivi i plahi psi mogu se diskvalificirati, jer su za rad na tragu neupotrebljivi.

Članak 13.

Za uspješno obavljen IPO krvoslijednika potrebno je slijedeće:

- a) da u disciplini RAD NA TRAGU pas osvoji slijedeće ocjene:
    - za I nagradni razred ..... najmanje ocjenu 3,5
    - za II nagradni razred ..... najmanje ocjenu 2,5
    - za III nagradni razred ..... najmanje ocjenu 1,5
  - b) da pas nije plašljiv na pucanj
  - c) da pas nije pretjerano strašljiv
- Psu koji je uspješno položio IPO, u rodovnicu se udari odgovarajući žig, upiše datum i mjesto održavanja IPO-a i nagradni razred koji je osvojio.

II. Utakmice zrelih pasa

Članak 14.

Rad na utakmici ocjenjuje se u pet disciplina:

- I. vodljivost (A ili B)
- II. odloživost s ponašanjem na pucanj (A ili B)
- III. rad na tragu (A ili B)
- IV. ponašanje kod mrtve divljači (A ili B)
- V. čuvanje mrtve divljači

I. VODLJIVOST

Vodljivost se ocjenjuje isto kao kod IPO-a, ali sa strožim kriterijima.

II. ODLOŽIVOST S PONAŠANJEM NA PUCANJ

Odloživost s ponašanjem na pucanj ocjenjuje se isto kao kod IPO-a, s razlikom da se broje slobodno odloženi psi, ukoliko ne nose ogrlicu ili povodnik, i nisu odloženi pokraj predmeta. Na utakmicama moraju psi biti odloživi 10 minuta prije pucnja i 10 minuta poslije pucnja.

III. RAD NA TRAGU

Rad na tragu se ocjenjuje jednako kao i na IPO-u, ali sa strožim kriterijima. Dozvoljene su dvije ispravke suca, a s trećom ispravkom pas se diskvalificira.

Trag mora biti dug 1000 do 1200 koraka i može se za izradu traga upotrijebiti 3 dcl svježe krvi papkarske divljači, trag mora biti star najmanje 12 sati.

IV. PONAŠANJE KOD MRTVE DIVLJAČI

Ponašanje kod mrtve divljači ocjenjuje se kao i na IPO-u, ali sa strožim kriterijima. Pokazivači i oblajivači moraju biti na utakmici prijavljeni, inače ih se NE ocjenjuje u toj disciplini. Pokazivač se može zadržati kod plijena najviše 5 minuta, zatim mora doći do vodiča i sa karakterističnim, sucu prethodno najavljenim, načinom ponašanja upozoriti vodiča da je našao plijen, a zatim polako dovesti vodiča do plijena. Oblajivač se mora kod plijena oglasiti najkasnije u roku od 5 min. zatim lajati bez prekida barem 10 minuta.

V. ČUVANJE MRTVE DIVLJAČI

Čuvanje mrtve divljači ocjenjuje se kao na IPO-u, ali kako se radi o zrelog psu, kriterij mora biti oštřiji.

Članak 15.

Za uspješno obavljen ispit i osvajanje pojedinog nagradnog razreda, potrebni su slijedeći uvjeti:

- a) da osvoji u disciplini RAD NA TRAGU najmanje sve navedene ocjene te osvoji minimalni broj bodova:
za I nagradni razred: ..... rad na tragu najmanje ocjena 4 ..... minimalni ukupan broj bodova 120
za II nagradni razred: ..... rad na tragu najmanje ocjena 3 .....minimalni ukupan broj bodova 90
za III nagradni razred: ..... rad na tragu najmanje ocjena 2 ..... minimalni ukupan broj bodova 60
- b) da pas nije plašljiv na pucanj
- c) da pas nije plašljiv odnosno bojažljiv.

Ukoliko se više pasa uvrsti u isti nagradni razred, rimskom broju se dodaje još malo štampano slovo koje označava nagradni razred, govori o osvojenom mjestu u ukupnom plasmanu (primjeri Ia, Ib, IIa, IIb, itd.).

Glede ukupnog plasmana najprije dolazi nagradni razred i u okviru toga broj osvojenih bodova. U primjeni prvenstva tog kriterija vodi se računa o starosti psa (mladi ima prednost), spolu (kuja ima prednost) i na kraju ocjena oblika.

I. POLAGANJE UMJETNOG KRVNOG TRAGA

Članak 16.

Kod polaganja tragova, mora se pridržavati pravila da su svi tragovi otprilike jednaki, kako po dužini, količini upotrijebljene krvi, konfiguraciji terena i ostalom. Zabranjeno je polaganje traga po svježe gnojenom terenu i po snijegu. Treba izbjegavati visoku travu i paprat, previše zarasli teren i svježe poorane njive.

Razmak između pojedinog traga mora biti barem 100 metara. Tragove polaže kinološki sudac u pratnji najviše jednog pripravnika ili pomoćnika koji isključivo označava trag. Sudac može ocjenjivati rad psa isključivo na tragu koji je sam postavio. Svaki sudac može na utakmici položiti najviše tri traga i jedan pričuvni trag.

Umetni krvni trag polaže se sa svježom i tekućom krvlju papkarske divljači, kojoj se radi trajnosti može dodati kuhinjska sol (NaCl), nije dozvoljena primjena drugih kemikalija. Trag se polaže komadom pjenaste gume (spužve) veličine 3x3 cm koja je učvršćena na kraju dužeg štapa.

Upotrebljavaju se isključivo krv i papak krupne divljači, oduzete po mogućnosti divljači koja leži na kraju traga.

Nastrijel mora biti označen s dvije grančice: prva označuje točno mjesto nastrijela, a druga smjer traga. Na tom mjestu treba biti nešto veća količina krvi, preporuča se posuti i nešto dlaka divljači. Sve treba pokriti sa malo grančica, da se krv i dlaka zaštiti pred vjetrom, suncem i kišom.

Svaki trag mora imati dvije pravokutne okuke. To mjesto se označava tako da se stavi nešto veća količina krvi.

Pojedini tragovi se označuju s markiranim listićima tako da su za vodiča na tragu nevidljivi. Mjesto na kraju traga, gdje pustimo psa da samostalno napravi zadnji dio traga, može biti vidljivo označeno. Vidljivo se označuje i broj traga i nastrijel. Točno na kraju traga mora biti položena mrtva papkarska divljač, koja ne smije biti duboko smrznuta. Trbušni rez i svaka veća rana moraju biti pažljivo sašivene.

PRIRODNI KRVNI TRAG

Za ocjenjivanje rada pasa na prirodnom krvnom tragu može se koristiti isključivo divljač (papkarska ili medvjed), ranjena u lovnu. Divljač se za ovo ocjenjivanje ne smije namjerno ranjavati.

Članak 17.

Cilj ispita rada pasa po prirodnom krvnom tragu je provjera radnih sposobnosti, karaktera psa, te povezanosti između psa i vodiča. Pse, koji su uspješno obavili ovaj ispit upisuje se u poseban za to predviđen registar, koji vodi Hrvatski kinološki savez i koji je dostupan svim zainteresiranim.

Članak 18.

Takmičiti se mogu lovački psi, stariji od tri godine, ukoliko su prethodno uspješno položili barem lokalnu utakmicu na umjetnom krvnom tragu. Psi moraju biti zdravi i u dobroj tjelesnoj kondiciji.

Članak 19.

Vodiči moraju biti u zadovoljavajućoj tjelesnoj kondiciji, da mogu izdržati naporno traženje. Sa sobom moraju imati potrebnu opremu. Obavezno moraju imati povodnik za trag s odgovarajućim okovratnikom, pušku s municijom i lovački nož.

Članak 20.

Kod svakog ispita rada po prirodnom krvnom tragu, neka se u okviru mogućnosti ima i pričuvni pas koji će nastaviti trag, ukoliko prvi pas zakaže. Pričuvni pas treba biti krvosljednik sa već položenim ispitima i uspešan u traženju.

Članak 21.

Na prirodnom krvnom tragu ocjenjuje se rad psa u četiri glavne discipline, posebno se ocjenjuje i rad vodiča i općí utisak. Za ocjenjivanje se upotrebljava poseban formular, koji kao prilog 2, sastavni je dio ovog Pravilnika.

Ocenjuju se slijedeće discipline:

1. Rad po hladnom prirodnom tragu (TRAG)
2. Gonjenje ranjene divljači (GONJENJE)
3. Zaustavljanje ranjene divljači (ZAUSTAVLJANJE)
4. Pokazivanje, odnosno oblajavanje mrtve divljači (POKAZIVANJE, OBLAJAVANJE)
5. Ocjena vodiča i općí utisak o psu.

Članak 22.

Ocenjivanje: rad psa po prirodnom krvnom tragu može ocenjivati samo jedan sudac, koji ima položen sudački ispit za ocenjivanje rada krvosljednika.

1. TRAG

Za uspješno obavljen ispit VODIČ MORA DOĆI DO PLIJENA.

Ukoliko je na kraju traga nađen mrtav komad divljači, dužina hladnog traga mora biti barem 400 m. Ukoliko se ranjena divljač još digne, dužina hladnog traga nije važna, nego pas mora glasno goniti i zaustaviti ranjenu divljač.

Vrijeme početka traga, odnosno početak traženja divljači određuje sudac imajući u vidu vrstu ranjavanja, tj. nastrijelne rane. Kod traženja ranjene divljači, uvijek treba težiti za time da ranjena divljač bude što prije ubijena (strijel iz milosti) no treba bezuvjetno pričekati dovoljno dugo da divljač izgubi snagu, i da se uspješno završi traganje.

Vrijeme početka traženja u svakom slučaju 4 sata najmanje nakon ranjavanja. Ukoliko se nastrijel ne može naći, mora ga potražiti i pokazati pas. Vodič mora iz znakova ranjavanja (krv, dlaka, kosti itd.) saznati, gdje je divljač bila pogodjena. Pas neka slijedi ranjenu divljač mirno, polako i s niskim nosom, što preciznije po svim zavojima, povratnim tragovima itd.

Poželjno je da pas pokaže vodiču tragove krvi ili druge znakove iz kojih je vidljivo da su vodič i pas na pravom tragu. U pravilu se traganje provodi, dok pas ne nađe ranjenu divljač.

Prijevremeno traganje se može prekinuti kad vodič i sudac ustanove da je hitac samo okrznuo divljač i da bi daljnje traganje bilo bezuspješno, odnosno kada se ustanovi da pas ne traga za ranjenom divljači. U primjeru da trag vodi kroz iznimno težak teren, može ga se s dozvolom suca zaobići i nastaviti traženje na drugom kraju. Ukoliko pas nekoliko puta zaluta s pravog traga i ukoliko sudac smatra da je traganje s tim psom bezuspješno, može prekinuti rad i nastaviti traganje s drugim, iskusnijim i provjerenim psom.

2. GONJENJE

Traganje ide do mjesta do kojeg se vodič i pas dovoljno približe ranjenoj divljači. Tada vodič s dozvolom suca pusti psa. Pas mora potražiti ranjenu divljač i glasno je goniti, dok se pred njim ne zaustavi. Ukoliko pas greškom goni zdravu divljač, mora što prije prekinuti gonjenje i vratiti se kod vodiča. U tom primjeru vodič i sudac zajedno donose odluku o nastavku rada.

Kod gonjenja treba obratiti posebnu pažnju da li je pas slijedoglasan ili vodoglasan, i na ustrajnost kod gonjenja. Najvišu ocjenu može dobiti pas koji je glasno i neprekidno gonio ranjenu divljač, dok je nije zaustavio ili zadavio. Kod ocjene se uvijek upiše napomena vidoglasan tj. slijedoglasan. Psi koji se ne oglašavaju, u ovoj disciplini dobivaju ocjenu "0" s napomenom "NIJEM".

3. ZAUSTAVLJANJE

Zaustavljenu divljač pas mora glasno i oštro oblajavati i zadržavati je na mjestu, ukoliko je potrebno i ugristi.

Krvosljednik ne bi smio ranjenu divljač oboriti na tlo. Iznimno može oboriti samo srneću divljač, jer se ona pred psom ne zaustavlja. Zaustavljenu još živu divljač pas ne smije ni u kojem slučaju ostaviti.

Smrtni hitac puca vodič kada je to moguće.

4. POKAZIVANJE I OBLAJAVANJE

Ova disciplina se može ocijeniti u iznimnim slučajevima, kad pas dođe sam do mrtve divljači ili kad ranjenu divljač (srneću) zadavi, te u primjeru kad ranjena divljač kod gonjenja potpuno iznemogne i ugine. Treba razlikovati pravo oblajavanje mrtve divljači od lajanja zbog uzbuđenja od divljači ili straha. Zbog toga pas mora oblajavati mrtvu divljač barem 10 minuta, u svakom slučaju dok vodič ne dođe do njega.

Pravi pokazivač mora se odmah, kada je pronašao mrtvu divljač vratiti do vodiča, karakterističnim ponašanjem upozoriti da je našao divljač i dovesti ga do plijena.

5. USPJEŠNOST ISPITA

Članak 23.

Pas je ispit po prirodnom krvnom tragu pozitivno obavio jedino ako je VODIČ DOŠAO DO PLIJENA i ukoliko je kod toga ispunjen jedan od slijedećih uvjeta:

1. da je divljač bila mrtva nakon najmanje 400 m ili
2. ako je pas našao još živu ranjenu divljač, glasno je gonio i zaustavio do smrtnog hica ili zadavio divljač.

Uspješno obavljen ispit rada sudac upiše u rodovnicu psa zajedno s datumom i mjestom obavljenog ispita. Podatke ovjeri svojim potpisom. Ispit rada po prirodnom krvnom tragu je načelno za svakoga psa jednokratan. Kao dodatna, ali neslužbena informacija o radu psa može poslužiti Dnevnik rada krvoslijednika.

III. ZAMOLBE I ŽALBE

Članak 24.

Svaki aktivni učesnik IPO i utakmice može podnijeti zamolbu ili žalbu vođi ispita ili utakmice samo na negativnu ocjenu ili na formalnu grešku organizatora ili suca. Zamolba ili žalba se podnosi uz kauciju u visini upisnine za nastup na priredbi.

Članak 25.

Zamolbe i žalbe razmatra i o njima odlučuje komisija za zamolbe i žalbe, koja se u pravilu uvijek sastavlja prije početka ispita ili utakmice. Komisija odlučuje na osnovu ovoga Pravilnika, Pravilnika o stručnom radu HKS-a, materijala za ispit ili utakmicu, mišljenja organizatora i konzultirajući se stručnim pitanjima sa sucem ili sudskim žirijem. Komisija treba zatražiti mišljenje suca ili sudskog žirija te mišljenje vođe utakmice.

Članak 26.

Komisija za zamolbe i žalbe sastavlja se od učesnika priredbe ili prisutnih kvalificiranih kinologa. Komisija ima predsjednika i dva člana. Predsjednik komisije je u pravilu kinološki sudac za rad pasa krvoslijednika, a ostala dva člana mogu biti: vodič na ispitu ili utakmici, pripravnici, suci za rad ostalih pasmina pasa i kinološki djelatnici dobri poznavaoци rada tragača po krvi, ukoliko nema sudaca za rad lovačkih pasa. Komisija zamolbe i žalbe rješava odmah na ispitu ili utakmici. U slučaju pozitivnog rješenja kaucija se vraća podnosiocu.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Izmjene ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku propisanim u Statutu Hrvatskog kinološkog saveza.

Članak 28.

S danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, prestaje važiti do sada važeći Pravilnik o radu krvoslijednika JKS broj 192/1986. godine.

Članak 29.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 dana po objavlјivanju u službenom glasniku Hrvatskog kinološkog saveza "MOJ PAS".

Predsjednik: Dipl. ing. Marko Medar

OCJENSKA LISTA

ZA OCJENJIVANJE RADA NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU

IPO u _____ Utakmica u _____

Dana _____

Ime psa _____ Broj rođovnice _____

Oštenjen _____ Pasmina _____

Vlasnik _____

Adresa _____

Vodič _____

DISCIPLINE		FAKTOR	OCJENA	BODOVA
1.VODLJIVOST S PUCNJEM	A) SLOBODAN	4 _____		
	B) NA POVODNIKU	2		
2.ODLOŽIVOST S PUCNJEM	A) SLOBODAN	6 _____		
	B) NA POVODNIKU	3		
3.RAD NA TRAGU	A) BEZ POVODNIKA	25 _____		
	B) NA POVODNIKU	20		
4.PONAŠANJE KOD MRTVE DIVLJAČI	A) POKAZIVAČ	6 _____		
	B) OBLAJIVAČ	6		
5.ČUVANJE		4		

Ukupno bodova _____ Nagradni razred _____
Sudac _____

OCJENSKA LISTA ZA OCJENJIVANJE RADA PO PRIRODНОM KRVNOM TRAGУ

Organizator _____
Mjesto ispita _____
Ime psa _____ Broj rođovnice _____
Oštenjen _____ Pasmina _____
Vlasnik _____ Adresa _____
Vodič _____

OPIS RADA PSA:

NA TRAGУ
TIJEKOM GONJENJA
KOD ZAUSTAVLJANJA
KOD POKAZIVANJA / OBLAJAVANJA
OCJENA VODIČА I OPĆI DOJAM O PSU (OPISANO)

Odstrijeljena divljač _____ u _____

Početak traženja u _____, kraj traženja u _____

Dužina traga _____

Divljač pogodžena u _____

Divljač nađena   a) živa   b) mrtva

Trajanje gonjenja (minuta) _____

Vrijeme držanja na mjestu _____

Sudac _____